

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	2854
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων:	420
Ημερομ. Κατάθεσης:	21/12/2020

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Επιχειρησιακό Σχέδιο για την Αντιμετώπιση της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης στη Θεσσαλονίκη»

Στις 3 Δεκεμβρίου 2020 ανακοινώθηκε μία ακόμη παραπομπή της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, αυτή τη φορά για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και την εφαρμογή της Οδηγίας 2008/50/ΕΚ. Η εν λόγω παράβαση χρονολογείται από το 2008, όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε την πρώτη επιστολή όχλησης προς τη χώρα μας για ελλιπή εφαρμογή του σχετικού ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου. Η παράβαση παρέμεινε ανοικτή, και το 2014 η χώρα μας βρέθηκε ένα βήμα πριν από την παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στην Ελλάδα Συμπληρωματική Αιτιολογημένη Γνώμη (το τελευταίο στάδιο πριν από την παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο), ειδικά για τη συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων (PM10) στη Θεσσαλονίκη, καθώς, σύμφωνα με την τότε ανακοίνωση της Επιτροπής, υπήρχε υπέρβαση των ορίων από το 2005.

Κατόπιν συνεννόησης με τις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και με δεδομένο ότι είχε γίνει σαφές ότι προηγούμενες πρωτοβουλίες και πολιτικές δεν είχαν το επιθυμητό αποτέλεσμα συμμόρφωσης με τα όρια που θέτει η Οδηγία 2008/50/ΕΚ, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ως αρμόδια για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου της ΚΥΑ ΗΠ 14122/549/Ε103, ΦΕΚ 488Β/30.3.11 στη Θεσσαλονίκη προχώρησε στην κατάρτιση επιχειρησιακού σχεδίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία. Ο λόγος ήταν προφανής: να αναλυθούν οι πηγές που συνεισφέρουν στις υπερβάσεις συγκεντρώσεων ρύπων, να εξεταστεί η επίδραση των ήδη θεσμοθετημένων βραχυπρόθεσμων μέτρων, αλλά και όλων των σχεδιαζόμενων μέτρων και πολιτικών για τη Θεσσαλονίκη, και να προταθούν συγκεκριμένα νέα μέτρα που να επιλύουν το ζήτημα στο «συντομότερο δυνατό» χρονικό διάστημα που απαιτεί η Οδηγία, αλλά και η αυτονόητη υποχρέωση της Πολιτείας για την προστασία της δημόσιας υγείας και της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Επισημαίνεται ότι ανάλογη πρωτοβουλία ελήφθη από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου και για την Αθήνα, όπου λόγω των

διαχρονικών παραβάσεων των ορίων για το διοξείδιο του αζώτου, η χώρα μας βρίσκεται επίσης ένα βήμα πριν από την παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Η κοινοβουλευτική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ επεσήμανε το ζήτημα της εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την ποιότητα του αέρα (και της κατάρτισης των επιχειρησιακών σχεδίων) στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος μέσω της ερώτησης 4418/21-02-2020 της τότε Αναπλ. Τομεάρχη Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Χ. Καφαντάρη και 21 ακόμη βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ. Στην γραπτή απάντηση που δόθηκε, η κεντρικά αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΝ αναφέρει ότι το επιχειρησιακό σχέδιο για τη Θεσσαλονίκη είναι υπό αξιολόγηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας, ενώ ο Υπουργός ΠΕΝ έδωσε μία σύντομη και γενικόλογη αναφορά των μέτρων που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα έως το 2030, αναφέροντας ότι και αυτά θα συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα.

Όπως προκύπτει και από την ανακοίνωση του Αντιπεριφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας της 4/12/2020, η εκπόνηση του επιχειρησιακού σχεδίου ξεκίνησε τον Μάιο του 2018 και ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2019, ενώ η αποστολή του προς το ΥΠΕΝ πραγματοποιήθηκε περίπου ένα (1) χρόνο μετά, δηλαδή τον Ιούλιο του 2020. Από τον κατάλογο των μέτρων που δόθηκε στη δημοσιότητα γίνεται σαφές ότι το επιχειρησιακό σχέδιο προτείνει πληθώρα μέτρων σε όλα τα επίπεδα και τομείς, κάποια από τα οποία αφορούν πολιτικές της κεντρικής κυβέρνησης (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Αγροτικής Ανάπτυξης, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ.λπ.), κάποια εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Διοίκησης, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, των Δήμων και κάποια άλλα χρειάζονται τη συνεργασία λοιπών φορέων. Από τα στοιχεία που έχουν δοθεί στη δημοσιότητα δεν γίνεται ωστόσο σαφές ποια οφείλει να είναι η προτεραιοποίηση των επιμέρους μέτρων, χρονικά και σε ένταση, ώστε να επιτευχθεί η απαιτούμενη βελτίωση το συντομότερο δυνατό και χωρίς να υπάρξει ενδεχόμενη επιβάρυνση σε άλλους δείκτες ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Επειδή η καθυστέρηση στην πλήρη δημοσιοποίηση και αξιολόγηση του επιχειρησιακού σχεδίου οδηγεί σε διαιώνιση του προβλήματος,

Επειδή το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας οφείλουν να μεριμνήσουν για την προτεραιοποίηση και συντονισμό των μέτρων που περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό σχέδιο για τη Θεσσαλονίκη,

Επειδή η Πολιτεία οφείλει, τώρα που έχει ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός για τη Θεσσαλονίκη, να κινηθεί τάχιστα για την εφαρμογή του,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποια η αξιολόγηση του επιχειρησιακού σχεδίου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας; Ποιες επιμέρους πρωτοβουλίες (θεσμικές, νομοθετικές, χρηματοδοτικές) πρέπει να αναληφθούν σε κεντρικό επίπεδο και ποια μέτρα σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο; Πρόκειται να γίνει πλήρης παρουσίαση και ενημέρωση των φορέων και των πολιτών της Θεσσαλονίκης επί των μέτρων επιχειρησιακού σχεδίου;
2. Πώς προτίθεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας να συντονίσει τα συναρμόδια Υπουργεία και να βοηθήσει την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για την εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου;

3. Ποιο το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των επιμέρους μέτρων του επιχειρησιακού σχεδίου ώστε να υπάρξει βελτίωση των δεικτών το συντομότερο δυνατό όπως ορίζει η Οδηγία 2008/50/ΕΚ; Ποιοι οι εμπλεκόμενοι φορείς και ποιες οι ενέργειες που αυτοί θα αναλάβουν εντός του 2021 για την εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου;
4. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η εκπόνηση του αντίστοιχου επιχειρησιακού σχεδίου για την Αθήνα; Τι ενέργειες έχει αναλάβει ή θα αναλάβει το Υπουργείο ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία, και να ληφθούν μέτρα τα οποία αφενός θα έχουν μελετηθεί, αφετέρου θα είναι αποτελεσματικά;

Ζητείται επίσης η κατάθεση προς ενημέρωση της Βουλής και των πολιτών του Επιχειρησιακού Σχεδίου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και όλων των παραδοτέων του έργου «Εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου αντιμετώπισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην Π.Κ.Μ.»

Οι ερωτώντες και αιτούντες βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Αμανατίδης Γιάννης

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος - Χρήστος

Γιαννούλης Χρήστος

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζαχαριάδης Κώστας

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νίκος

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Μάλαμα Κυριακή

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)

Νοτοπούλου Κατερίνα
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Ραγκούσης Γιάννης
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Φίλης Νίκος
Φωτίου Θεανώ
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης
Χρηστίδου Ραλλία